

Werkvorm tuinontwerpworkshop volwassenen en kinderen

Stappen in de Wetropolismethode: Verdiep (Inspiratiemuur, Maquette), verbeeld (Bodem, Hitte, Tuinontwerp), vervolg (Waarderen, Reflecteren)

Omschrijving:

Binnen deze werkvorm ga je samen met inwoners in gesprek over wat ze merken van klimaatverandering in hun tuin en over mogelijke aanpassingen mogelijk om hun tuin klimaatadaptief te maken. Geschikte locaties voor deze workshop zijn bijvoorbeeld wijkcentra of sportverenigingen in of nabij buurten waar inwoners overlast van water of hitte ondervinden. De workshop bestaat uit verschillende activiteiten die de inwoners bij het (her)ontwerpproces van hun tuin kunnen helpen. Daarnaast raden we aan om leuke activiteiten voor kinderen aan te bieden rondom klimaatadaptieve tuinen zodat verschillende leeftijdsgroepen.

Doel activiteit:

Informeren en samen nadenken over oplossingen rondom wateroverlast en hittestress in tuinen.

Vorbereiding:

De voorbereidingen zijn afhankelijk van de gekozen activiteiten, hier geven we een eerste inschatting.

Actie	Benodigheden	Tijdsduur +/-	Opmerkingen
Experts voor workshop zoeken en uitnodigen		2 uur	Optioneel kunnen voor de activiteiten experts (bijvoorbeeld tuincoaches) uitgenodigd worden die meer inzicht hebben in tuinontwerpen en met inwoners kunnen meedenken
Locatie regelen		2 uur	Geschikte locaties zijn plekken (straten, pleinen) die last hebben van wateroverlast. Vraag toestemming bij de gemeente als je op de openbare weg wilt staan of vraag een bewoner of je op zijn/haar oprit of in zijn/haar tuin kunt staan met de ijskar.
Begeleiders voor de workshop		1 uur	Aantal benodigde begeleiders afstemmen op het verwachte aantal deelnemers.

Vervoer regelen	Auto die groot genoeg is voor materiaal	1 uur	Auto regelen zodat het materiaal vervoerd kan worden op de dag van de activiteit.
Evaluatieformulier en en Consentformulieren voorbereiden en printen	Evaluatieformulieren (een versie voor volwassenen, een versie voor kinderen), eventueel stickers in verschillende kleuren om feedback te geven	2 uur	Zie voorbeeld hieronder.
Aanvullend materiaal voor activiteit regelen	Modellen of kaarten van de omgeving, knutselspullen (kleurplaten van planten, houten modellen van planten, stoepkrijt...), informatie over subsidieregelingen of aanvullende informatie van gemeente	10 uur	Materiaal voorbereiden om problematiek van wateroverlast te visualiseren (bijvoorbeeld door schaalmodellen in te zetten die hoogteverschillen van wijk laten zien) en knutselspullen om kinderen te enthousiasmeren over onderwerp/ te vermaken als hun ouders in gesprek zijn.
Flyer maken, printen en verspreiden (indien nog geen flyer gemaakt)		6 uur	Flyers voor vervolgactiviteiten en projectinformatie die voor de sessie kunnen worden uitgedeeld
Deelnemers werven (oproep plaatsen in wijkkrant, sleutelfiguren inzetten om deelnemers te werven)		5 uur	Inwoners voor de workshop het beste via verschillende kanalen werven en ook door sleutelfiguren in de wijk die in hun eigen netwerk deelnemers kunnen werven

Voorbeeldprogramma voor een workshop

Stap	Mogelijke activiteiten	Doel	Benodigdheden	Tijds duur +/-
Verdiep	Aanvullende informatie geven over onderwerp (bijv. een presentatie over mogelijke oplossingen en subsidies van de gemeente, brochures van de gemeente etc.)	Inwoners informeren	Brochures van gemeente, presentatie (zie bijlage A), Deze activiteit kan ook door een expert verzorgd worden (tuincoach, gemeentemedewerker)	0:15
Verdiep	Modellen van hoogteverschillen in wijk/omgeving	Probleem visualiseren	Maquette van hoogteverschillen in wijk en omgeving (zie bijlage A)	0:10
Verbeeld	Temperatuurverschillen in bloempotten	Invloed van water/wind op temperatuur van huis (groene daken, bomen rond om het huis...)	Drie bloempotten op schotels: droog, pot in water, pot in water achter ventilator, schotels, water, ventilator, drie lampen die op de potten schijnen, constructie om lampen op te hangen, infrarood thermometer (zie bijlage A)	0:15
Verbeeld	Metten van vocht in grond	Simulatie draadloos weerstation	Sponsje, bak met water, koperen stripjes, draadjes, energiebron, eventueel display om aan te geven dat spons vochtig, nat of droog is	0:15

Voorbeeldprogramma voor een workshop

Stap	Mogelijke activiteiten	Doel	Benodigdheden	Tijdsduur +/-
Verdiep	Aanvullende informatie geven over onderwerp (bijv. een presentatie over mogelijke oplossingen en subsidies van de gemeente, brochures van de gemeente etc.)	Inwoners informeren	Brochures van gemeente, presentatie (zie bijlage A), Deze activiteit kan ook door een expert verzorgd worden (tuincoach, gemeentemedewerker)	0:15
Verdiep	Modellen van hoogteverschillen in wijk/omgeving	Probleem visualiseren	Maquette van hoogteverschillen in wijk en omgeving (zie bijlage A)	0:10
Verbeeld	Temperatuurverschillen in bloempotten	Invloed van water/wind op temperatuur van huis (groene daken, bomen rond om het huis...)	Drie bloempotten op schotels: droog, pot in water, pot in water achter ventilator, schotels, water, ventilator, drie lampen die op de potten schijnen, constructie om lampen op te hangen, infrarood thermometer (zie bijlage A)	0:15
Verbeeld	Metten van vocht in grond	Simulatie draadloos weerstation	Sponsje, bak met water, koperen stripjes, draadjes, energiebron, eventueel display om aan te geven dat spons vochtig, nat of droog is	0:15
Verbeeld	Demonstratie wateroverlast	Demonstratie van ontstaan van wateroverlast en de invloed van verschillende grondsoorten daarop	Bakken voor sponsjes met onderin een kleine gat, verschillende soorten sponsjes, aarde (optioneel: verschillende grondsoorten), emmer of bakje om water te scheppen (zie bijlage A)	0:15

Verbind, verdiep	Tuinontwerpen voor kinderen	Kinderen enthousias-meren over klimaat-adaptieve tuinen ontwerpen	Houten modellen van planten om in te kleuren, pennen en stiften, plattegrond van tuinen, kleurplaten...(zie wekvorm klimaatadaptieve, eetbare tuinen voor meer voorbeelden voor activiteiten met kinderen)	0:30
Vervolg	Evaluatie	Evaluatie: wat hebben deelnemers geleerd tijdens workshop? Zijn ze van plan om veranderingen door te voeren in eigen tuin?	Evaluatieformulieren (zie bijlage B), stickers voor kinderen om mening te geven	0:10

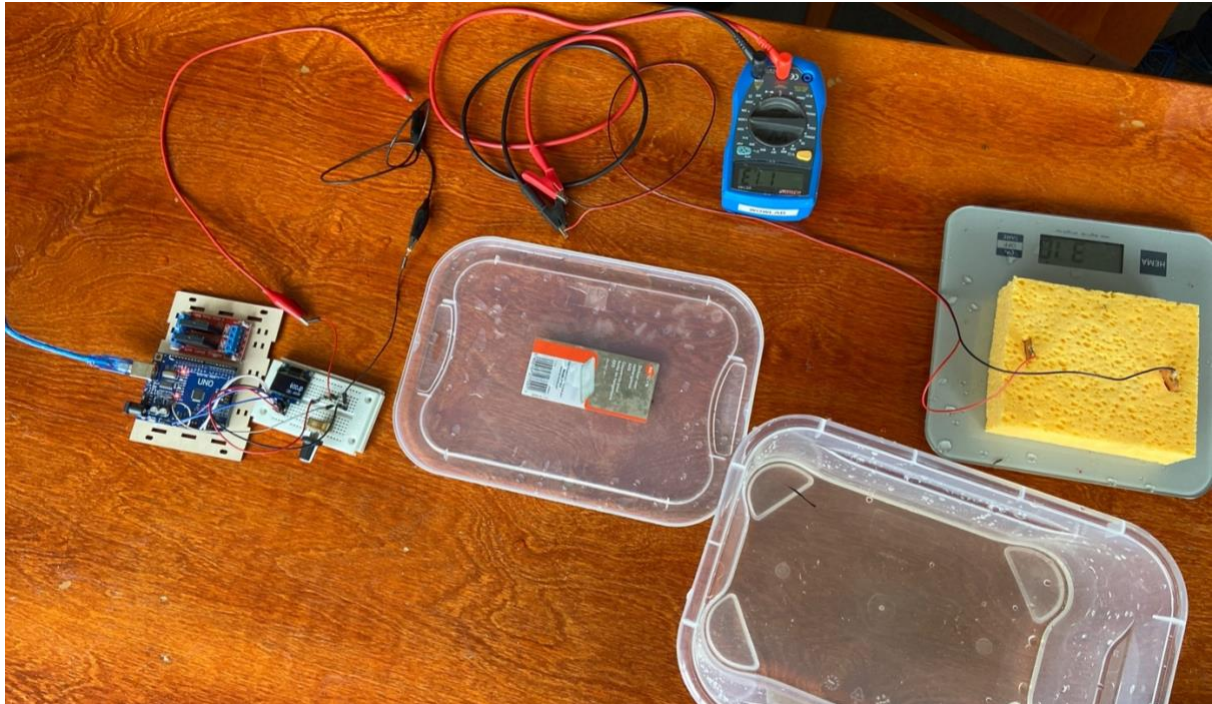
Tips voor achteraf

- Deelnemers blijven ondersteunen door contactpersonen aan te wijzen die hun kunnen helpen met vervolgstappen
- Evaluatie van effect van workshop: Bijvoorbeeld door op een later moment nog een [Interviewketen](#) te doen in wijk
- Aanbieden van vervolgworkshop indien mogelijk

Bijlage:

A) Foto's van opstelling

Figuur 1 Meten van vocht in grond

Figuur 2 Temperatuurverschillen in bloempotten

Figuur 3 Aanvullende informatie geven over onderwerp

Figuur 4 Modellen van hoogteverschillen in wijk/omgeving

Figuur 5 Demonstratie wateroverlastoverlast

B) Evaluatievragen

Volwassenen	Kinderen
Begrijp je na vandaag beter wat klimaatverandering voor jouzelf (en jouw huis/tuin/buurt) betekent? Wil je toelichting geven?	Heb je vandaag iets geleerd over overstromingen en hitte in je tuin?
Heb je na vandaag een beter idee van wat jij (in jouw huis/tuin/buurt) kunt doen om in te spelen op klimaatverandering? Wat denk je dan te gaan doen?	Heb je door wat we vandaag gedaan hebben een idee hoe jouw droomtuin eruit zou kunnen zien?
Heb je behoefte aan meer informatie over dit onderwerp?	Wat vond je van deze middag? Waarom vond je dat?
Hoe heb je deze workshop ervaren? Wil je toelichting geven?	